

คณะรัฐมนตรี คณะที่ 21

พันตำรวจเอก อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี

ตั้งแต่วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2491—8 เมษายน 2491

แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2491

คำแถลงนโยบายของรัฐบาล

ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง

เนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2491 บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้ว ดังปรากฏตามประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2491 จึงใคร่ขอให้รัฐสภา ได้พิจารณาให้ความไว้วางใจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) มาตรา 77 และมาตรา 96

เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่าการบริหารราชการแผ่นดินนั้นข้อสำคัญอยู่ที่จะต้องหาวิถีทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อให้ประชาชนได้อยู่ดีกินดีตามควรแก่โอกาสและผลสุจริตวิเศษของเอกราชและอธิปไตยของชาติกับให้กับบุคคลในชาติได้มีสิทธิเสรีภาพสมกับที่เป็นพลเมืองของประเทศในระบอบประชาธิปไตยเป็นอาทิ

เพื่อบริหารราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลขอแถลงนโยบายดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การคลัง

1) จะจัดให้เงินรายรับรายจ่ายแผ่นดินเป็นดุลภาพ คุดูแลการจ่ายเงินให้เป็นไปในทางที่ควรและขอด้วยกฎหมาย และปฏิบัติตามข้อผูกพันกับนานาประเทศโดยเคร่งครัด หวังเพื่อดำรงไว้ซึ่งความเชื่อถือในความมั่นคงแห่งการคลัง และเพื่อเปิดทางไปสู่เสถียรภาพแห่งเงินตรา

2) จะดำเนินการเงินตราไปตามวิถีทางอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ คือเงินบาทที่มีค่านั่นอนในระดับอันสมควร เพื่อให้การค้าและธุรกิจได้อาศัยหลักที่มั่นคงและให้การครองชีพอยู่ในระดับที่ดียิ่งกว่าปัจจุบัน

2. การต่างประเทศ

ในทางต่างประเทศ รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเคารพและจะได้ปฏิบัติตามซึ่งบรรดาความผูกพันทางสัญญา ต้องการจะเป็นมิตรแก่นานาประเทศทั่วไป สนับสนุนองค์การของสหประชาชาติและจะร่วมมืออย่างจริงจังในกิจการต่าง ๆ ขององค์การที่กล่าวนี้

3. การสาธารณสุข

1) จะจัดให้วุฒิและสมรรถภาพของแพทย์ดีขึ้นโดยขยายการศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางสาธารณสุขหรือส่งไปเรียนเพิ่มเติมต่างประเทศ

2) จะเร่งสร้างโรงพยาบาลให้แก่จังหวัดที่ขาดอยู่ และจะจัดโรงพยาบาลขนาดเล็กใหญ่ประจำภาคเพื่อเป็นพี่เลี้ยงโรงพยาบาลประจำจังหวัด

และจะได้กระจายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญออกภูมิภาคบ้าง ส่วนโรงพยาบาลของ
เทศบาลต่าง ๆ นั้นจะได้ปรับปรุงเพื่อให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3) มารดาและทารกสงเคราะห์เป็นข้อสำคัญอันหนึ่งในความเจริญ
ของชาติ จึงจะต้องขยายงานด้านนี้ โดยอบรมนางพยาบาลผดุงครรภ์ให้พอ
เพียงและขยายจำนวนสถานมารดาและทารกสงเคราะห์ให้มากขึ้น

4) จะกวดขันป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ โดยจัดหน่วยบำบัด
และป้องกันโรคติดต่อเคลื่อนที่ให้มากขึ้น

4. การทหาร

จะได้ปรับปรุงกิจการทหารให้สอดคล้องกับการปกครองตามระบอบ
ประชาธิปไตย คือ

1) จัดให้กำลังทหารทั้งหมดเป็นส่วนของประเทศชาติโดยแท้จริง
ทั้งไม่ให้ทหารเข้าเล่นการเมือง และไม่ให้ทหารเป็นเครื่องมือของนักการเมืองใด ๆ

2) จัดกำลังทหารให้เหมาะสมที่จะเป็นกำลังป้องกันความเอกราช
และอธิปไตยของชาติทั้งในเวลาปกติและสงคราม โดยพิจารณาถึงสภาพความ
เป็นอยู่ของประเทศ

3) บำรุงสมรรถภาพของผู้บังคับบัญชาทหารทุกชั้นให้สูงขึ้นในทาง
วิชาการและการปกครองบังคับบัญชา ส่วนพลทหารจะได้ปรับปรุงวิธีการให้
ทหารมีความสามารถติดตามหน้าที่และใช้เวลาอันน้อยลง นอกจากวิชาการตาม
หน้าที่ โดยเฉพาะแล้ว จะได้จัดให้มีความรู้ในวิชาซึ่งจะเป็นประโยชน์
แก่กิจการทหาร และทางส่วนตัวของบุคคลนั้น ๆ ด้วย

4) จัดการปกครองทหารให้เหมาะสมกับการเป็นทหารของชาติโดย
ให้ทหารอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ให้ทหารได้อยู่ศึกษาได้รับการ
รักษาพยาบาลดีในเวลาเจ็บไข้ ทั้งให้ได้รับการบันเทิงเพื่อหย่อนใจในยาม
ว่างด้วย

นอกจากนี้จะได้ปรับปรุงและสนับสนุนกิจการทหารผ่านศึกให้ดำเนิน
ไปด้วยความเหมาะสมยิ่งขึ้น

5. การเกษตร

1) จะเพิ่มการผลิตพืชผลต่าง ๆ โดยเฉพาะข้าวอันเป็นสินค้าสำคัญ
ของประเทศนั้น จะได้ขยายพันธุ์ข้าวที่ดีและทดลองใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณ
ข้าว นอกจากการทำนาด้วยวิธีประเพณีแล้วจะได้มีการทดลองทำนาด้วย
เครื่องจักร

2) ในการชลประทาน

ก. จะส่งเสริมและขยายการชลประทานท้องถิ่น และควบคุมงาน
ให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ข. ชลประทานหลวง จะดำเนินการตามโครงการที่มีอยู่ ส่วนภาคที่
ยังไม่มีโครงการก็จะเริ่มดำเนินการวางไว้ต่อไป

3) จะส่งเสริมและขยายการเพาะพันธุ์ปลาสำหรับเป็นอาหารของ
พลเมืองในภาคที่ขาดอาหาร คือภาคอีสาน และภาคเหนือ

ส่วนการประมงทางทะเลจะได้ตั้งสถานทดลองการประมงด้วยวิธีใหม่

4) จะบำรุงและรักษาพันธุ์ไม้ซึ่งใช้สำหรับเป็นสินค้า สำหรับเป็น
ฟืนและสำหรับเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งนี้จะได้มุ่งผลสำหรับอนาคตอันไกล
เป็นต้น

5) จะขยายจำนวนสมาคมของสหกรณ์ประเภทหาทุนให้มากขึ้นและเพิ่มการสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ ตามการกำหนดของแต่ละประเภท

6) จะบำรุงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ โดยเร่งปราบโรคระบาดสัตว์ โดยกวาดบ้านและทดลองปลูกพืชที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ กับพิจารณาหาพันธุ์สัตว์ที่ดีและหนานทนต่ออากาศของประเทศไทย

ทั้งนี้ ในทางวิชาการจะได้พิจารณาจัดตั้งสภาการเกษตรขึ้น และร่วมมือกับองค์การ F.A.O.

6. การคมนาคม

1) เกี่ยวกับการขนส่งทางบก ทางน้ำ และการไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ ซึ่งได้รับความกระทบกระเทือนจากสงคราม อันก่อให้เกิดความยากลำบากแก่ประชาชนผู้ใช้นั้น รัฐบาลนี้จะพยายามจัดการบูรณะซ่อมแซม กล่าวโดยเฉพาะคือ การรถไฟ จะได้จัดการให้เป็นผลเป็นความสะดวกแก่ประชาชนโดยเร็ว

2) ส่วนในด้านการขยายงานนั้น จะรับพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับกิจการคมนาคมที่จำเป็นซึ่งเฉพาะหน้า เช่น การโทรศัพท์ การทาง และการทำเรือ สำหรับคมนาคมทางอากาศ รัฐบาลนี้จะจัดการให้ประเทศไทยเป็นชุมทางสายการบินในทางตะวันออกไกล

7. การพาณิชย์

1) จัดการอย่างดีที่สุดให้ประชาชนมีข้าวพอกกินภายในประเทศโดยตลอดทั่วถึงกัน และจะพยายามรักษาราคาให้อยู่ในระดับตามสมควร ส่วนในด้านการผูกพันกับต่างประเทศ จะได้รวบรวมข้าวส่งตามข้อผูกพันโดยสมบูรณ์

2) จะดำเนินการเพื่อลดค่าครองชีพของประชาชนลงอย่างมากที่สุด

3) จะส่งเสริมการส่งออกสินค้าออกไปขายในต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้เงินตราต่างประเทศไว้ใช้เพียงพอกับความต้องการ

4) จะส่งเสริมการค้าภายในประเทศให้เป็นปึกแผ่นเพื่อประโยชน์ของผู้ผลิตผู้ค้า และผู้บริโภค

8. การปกครองภายใน

1) จะจัดการปราบปรามการโจรผู้ร้ายอย่างกวาดล้าง ในการนี้จะได้จัดระเบียบบริหารและปรับปรุงเจ้าหน้าที่งานฝ่ายปกครองและตำรวจให้มีสมรรถภาพยิ่งขึ้น

2) ในด้านการทบทวนบำรุงความสุขของราษฎรจะได้เร่งรัดจัดการให้เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นได้ล้นมือราษฎรโดยสะดวกและทั่วถึงกัน และจะได้ปรับปรุงขยายกิจการสงเคราะห์ประชาชนในด้านการประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นและมากขึ้น อีกทั้งจะปรับปรุงขยายการสงเคราะห์คนชรา คนทุพพลภาพ และเด็กอนาถา

3) จะได้ปรับปรุงระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ดียิ่งขึ้นในส่วนการปกครองท้องถิ่น จะได้จัดระเบียบเสียใหม่ให้เหมาะสมเป็นผลแก่ราษฎร

9. การศาลยุติธรรม

รัฐบาลนี้จะเคารพความเป็นอิสระของผู้พิพากษาในการพิจารณา อรรถคดีและสอดส่องให้กระบวนการพิจารณาในศาลดำเนินไปด้วยความเที่ยงธรรมเพื่อผลยุติพิทักษ์สิทธิของประชาชน และโดยรวดเร็วเพื่อความสะดวกของราษฎรผู้เป็นคู่ความ

10. การศึกษาและการศาสนา

รัฐบาลมีนโยบายที่จะอบรมจิตใจของประชาชน ให้เป็นพลเมืองดีแห่งระบอบประชาธิปไตย ด้วยการให้การศึกษายไปในทางที่จะทำให้พลเมืองรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน สามารถประกอบสัมมาอาชีพเป็นที่พึ่งแก่ตนเอง และแก่ประเทศชาติ ส่วนรวมเพื่อการนี้จะได้

1) เพิ่มจำนวนครู ทั้งปรับปรุงอาชีพครู ให้เป็นอาชีพที่มีรายได้สมเกียรติ และมีความหวังที่จะได้ก้าวหน้า กับส่งเสริมความรู้ และถวักขันธ์วินัย และสมรรถภาพของครู ให้ดียิ่งขึ้น

2) บูรณะ และเพิ่มจำนวนสถานศึกษา

3) จัดหาหนังสือตำราเรียน และอุปกรณ์อย่างอื่น ในการให้การศึกษอบรมให้พอเพียงตามกำลังแห่งงบประมาณโดยเฉพาะจะได้ส่งเสริมการพลศึกษา และอนามัยของนักเรียน ทศนศึกษาการศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษานอกโรงเรียน

4) ประสานงานระหว่างกระทรวงทบวงกรม และองค์การของรัฐบาล และติดต่อกับองค์การของเอกชน ในอันที่จะจัดงานอาชีพให้ผู้ที่เรียนสำเร็จอาชีวศึกษา ได้ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งตามสมควรสืบไป

5) ปรับปรุงจำนวนอาจารย์ให้สมส่วน กับจำนวนผู้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อให้คุณภาพการสอนสูงขึ้น ทั้งให้อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษาชั้นบัณฑิตได้ทำการค้นคว้ามาถนอม

6) จัดให้มี โครงการบูรณะการศึกษาของชาติ ในรูปที่เป็นถาวร

7) บำรุง และส่งเสริมการศาสนา เพื่อให้เป็นกำลังในการอบรมศีลธรรม และจรรยาของประชาชน

11. การอุตสาหกรรม

รัฐบาลจะปรับปรุงส่งเสริมการอุตสาหกรรมให้เจริญยิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการอุตสาหกรรมในครอบครัว ทั้งจะได้ส่งเสริมการจัดทำวัตถุคิปล และเครื่องมือ เครื่องใช้ที่เกี่ยวกับการอุตสาหกรรมทั่วไปเพื่อการนี้จะได้

1) จะดำเนินการสำรวจสอบสวนและทำสถิติว่าประเทศไทยมีวัตถุคิปลอะไรบ้างที่จะใช้สำหรับการอุตสาหกรรมได้ มีอยู่ที่ไหน ในฤดูกาลใด เป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด คือสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะเป็นทุนสำหรับดำเนินงานขั้นต่อไป

2) จะส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่อาจเพิ่มทวีปริมาณได้ เช่น พืชและสัตว์ ในการประกอบอุตสาหกรรมให้มาก ส่วนทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ใช้แล้วหมดไป เช่น แร่ธาตุ จะได้มีการควบคุมการใช้และการสงวน เพื่อให้ใช้ประโยชน์โดยเต็มที่ เพราะทรัพยากรเหล่านี้มีปริมาณจำกัด และไม่อาจสร้างขึ้นมาใหม่ได้

3) จะดำเนินการให้มีพลังงานราคาถูกเพื่อประโยชน์ของโรงงานอุตสาหกรรมทั่วไป โดยเฉพาะจะมุ่งไปในทางให้ได้มาซึ่งพลังงานจากธรรมชาติ คือพลังงานไฟฟ้าจากน้ำตก ซึ่งเป็นชีวิตจิตใจในการอุตสาหกรรมของชาติ

4) กิจกรรมอุตสาหกรรมที่เอกชนได้จัดทำอยู่แล้ว จะสนับสนุนให้เอกชนทำต่อไป โดยให้ความช่วยเหลืออุปการะเท่าที่จะช่วยได้ กิจกรรมอุตสาหกรรมที่เอกชนประสงค์จะให้มันขึ้นมาใหม่ ซึ่งการอุตสาหกรรมนั้นจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศชาติ ก็จะได้ให้ความสะดวกและความช่วยเหลือในการจัดตั้งขึ้นเท่าที่จะช่วยได้

5) กิจการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่หรืออุตสาหกรรมซึ่งเอกชนไม่สามารถดำเนินการโดยลำพังได้ กระทรวงการอุตสาหกรรมจะเป็นฝ่ายริเริ่มให้มันขึ้นตามกำลังเงินและตามความเหมาะสม

6) กิจการอุตสาหกรรมที่กระทรวงการอุตสาหกรรมมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ในขณะนั้น เช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานฟอกหนัง โรงงานทอผ้า โรงงานกระดาษ โรงงานสุรา โรงงานยาง และองค์การเหมืองแร่ จะได้ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือให้ผลผลิตด้วยความประหยัด ให้ได้ปริมาณมากพอแก่ความต้องการของประชาชน ให้มีคุณภาพดี และให้มีราคาพอสมควร

7) สำหรับงานอุตสาหกรรมในครอบครัวของราษฎรในภูมิภาคต่างๆ จะส่งเสริมให้มีการผลิตโดยแพร่หลาย ส่งเสริมให้ผลผลิตด้วยความประณีตเพื่อรักษาค่ามีและแบบแผนอันเป็นวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้น ๆ ไว้ ส่งเสริมโดยการแนะนำให้ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น และให้ได้ปริมาณมาก ส่งเสริมในด้านกำหนดยุทธศาสตร์ให้ราษฎรในภูมิภาคอื่นได้มีโอกาสขอไปใช้เป็นการแลกเปลี่ยนกันด้วยโดยเฉพาะการอุตสาหกรรมในประเภทวิถีตรงคงงามซึ่งจะเป็นที่เชิดชูวัฒนธรรมของประเทศชาติจะได้เผยแพร่ออกไปยังต่างประเทศได้ด้วย

8) จะขยายและควบคุมโรงงานที่เห็นเป็นการสมควรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และจะควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่เห็นเป็นความจำเป็น

9) จะได้จัดตั้งสภาวิจัยแห่งประเทศไทย เป็นองค์การส่วนรวมของนักวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการวิจัยในทางวิทยาศาสตร์ทุกสาขา

อนึ่งรัฐบาลนี้จะจัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าต่อไปนี้เป็นพิเศษ

1) กรณีสวรรคต

จะได้ดำเนินการสอบสวนอย่างจริงจังต่อไป

2) การปราบปรามข้าราชการทุจริต

จะได้ดำเนินการอย่างเด็ดขาดโดยไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด

3) การครองชีพ

จะได้ดำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อให้ประชาชนได้มีเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในการครองชีพเพียงพอและทั่วถึงในราคาอันสมควร

4) สมรรถภาพของข้าราชการ

จะได้ปรับปรุงสมรรถภาพของข้าราชการทุกกระทรวงทบวงกรมเพื่อประโยชน์ของราษฎรโดยแท้จริง